

بررسی عوامل اجتماعی مؤثر بر سرقت در ایران
مورد ایستگاه راه‌آهن تهران بین سالهای ۱۳۸۵ تا ۱۳۸۳

دکتر علیرضا کلدی^۱، رضا وزیر پاک^۲

چکیده

سرقت یکی از جرائم مهم و پر تعدد بیشتر جوامع بوده و پدیده‌ای است که همزمان بر هم‌زنده‌ی امنیت مالی و جانی دیگری می‌باشد. با توجه به اینکه سرقت، رفاه و آسایش مردم و امنیت جامعه را دچار آسیب می‌نماید، بنابراین یکی از مسائل مهم و اساسی است که باید به آن توجه داشت. لذا به جهت کاهش و رفع این معضل ما باید بدانیم چه عوامل اجتماعی اثر گذاری می‌تواند وجود داشته باشد که باعث بروز سرقت می‌شوند و با شناسایی این عوامل اجتماعی موثر درصد راهکارهایی برای مقابله با آنها براییم.

بنابراین پس از بررسی داده‌های اماری، با توجه به اینکه یافته‌های موجود جهت بررسی دو گروه، گروه اول (سارقین) و گروه دوم (افراد غیر سارق) مورد بررسی قرار گرفته، که از طریق مقایسه دو گروه بوسیله انجام توزیع درصدی، اختلاف درصدی، اختلاف نسبی، شاخص ناهمسانی آنان بدست آمده که در نهایت با انجام آزمون خی دو، نتایج بدست آمده عبارت است از اینکه، عوامل اجتماعی اثر گذاری نظیر اعتیاد، راحت طلبی و سریع به رفاه رسیدن، فقر، عدم کنترل و نظارت خانواده، بیکاری، عدم آگاهی از مجازات‌های جرائم، فرار از منزل، دوستان فرد، میزان سواد، طلاق و عدم کنترل اجتماعی در انجام تحقیقات به عنوان متغیر مستقل با متغیر سرقت مورد آزمون و بررسی قرار گرفته‌اند که در نتیجه مشخص گردید رابطه هر یک از متغیرهای فوق با متغیر سرقت، یک رابطه واقعی بوده و تصادفی نمی‌باشد و به عنوان موثرترین عوامل اجتماعی اثر گذار بر سرقت مورد تایید قرار گرفته‌اند.

لزوماً در ارتباط با کاهش و کنترل سرقت پیشنهاد می‌گردد: نسبت به افزایش درآمد افراد جامعه و تامین حداقل نیازهای زندگی مردم، پیشگیری از گسترش مواد مخدر و مبارزه با آن، افزایش سطح آگاهی مردم از قوانین کیفری، بالا بردن سطح آگاهی خانواده‌ها مبنی بر اینکه در صورت عدم کنترل و نظارت آنان خطر قرار گرفتن افراد خانواده در آسیب‌های اجتماعی، همچنین حضور فعال و مستمر نهادهایی که به عنوان کنترل کنندگان اجتماعی در جامعه فعالیت دارند، اقدامات لازم و شایسته به عمل آید تا در جامعه ما انشاءالله آسیب‌های اجتماعی و انواع جرائم علی‌الخصوص سرقت کاهش چشمگیری داشته باشد و مردم در امنیت و رفاه کامل زندگی نمایند.

واژگان کلیدی: سرقت، بیکاری، فقر، اعتیاد، عدم کنترل خانواده، فقدان اطلاعات در باره مجازات.

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۸۸/۵/۱

تاریخ پذیرش مقاله: ۱۳۸۸/۶/۶

^۱ استاد دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی (نویسنده مسئول)

^۲ دانش‌آموخته رشته جامعه‌شناسی

مقدمه

یکی از قدیمی‌ترین جرائم علیه اموال که شاید از همان ابتدای پیدایش مفهوم مالکیت در میان جوامع بشری مبتلا به آن بوده و معمولاً مجازات‌های سختی برای مرتکبین آن در ادیان و قبایل و جوامع مختلف پیش‌بینی شده است، جرم سرقت می‌باشد. این جرم به دلیل سهل‌تر بودن ارتکاب آن (در مقایسه با جرایم مثل کلاهبرداری) و محسوس بودن منفعت حاصل از آن (در مقایسه با جرایم علیه اشخاص) بخش اعظم جرایمی را در کشورهای مختلف تشکیل می‌دهد و همین کثرت وقوع توجه خاص حقوقدانان را به آن ایجاب می‌کند (صبری، ۱۳۷۸: ص ۱۸).

در ایران نیز سرقت یکی از جرایمی است که بسیار اتفاق می‌افتد و اهمیت نسبی آن در میان

مجموعه جرایم روبه‌فزونی است.

سرقت پدیده‌ای است که همزمان بر هم‌زندگی امنیت مالی و جانی دیگری می‌باشد. به عبارت دیگر، سارق با ارتکاب سرقت سعی می‌کند وضعیت خود را با تجاوز به مال دیگری بهبود بخشد. ایجاد حس تعدید مالی و جانی در افراد جامعه، ضمن آن که تاحد زیادی انگیزه‌ی آنان را برای تلاش و کسب‌داری و ثروت‌مشروع تضعیف می‌کند، تسهیل‌کننده‌ی هرج و مرج در مناسبات و روابط اجتماعی و به دنبال آن تزلزل در بنیان‌های نظم عمومی و تقویت بی‌سامانی اجتماعی نیز هست. رفع نیازهای فردی و جمعی به هر شیوه‌ی ممکن از طریق تجاوز به اموال غیر و همچنین انتخاب (الگوی سرقت) به عنوان شیوه‌ای برای تقویت خرده‌فرهنگ‌های بزهکاری، ظهور و شیوع سایر جرایم اجتماعی را در پی دارد (افشاری، ۱۳۷۳: ص ۱۸).

لذا با عنایت به اینکه سرقت یکی از مسائل مهمی می‌باشد که به امنیت جامعه آسیب می‌رساند و رفاه و آسایش مردم را دچار مختل می‌نماید بنابراین یکی از مسائل مهم و اساسی است، که باید به آن توجه داشت.

اهداف تحقیق

۱. شناسایی عوامل اجتماعی مؤثر بر انجام سرقت در ایران.
۲. شناسایی این که یک عامل اجتماعی تا چه اندازه به تهنایی می‌تواند در سرقت اثرگذار باشد.
۳. پس از شناسایی عوامل مؤثر چه راهکارهایی جهت کاهش و کنترل آنها در ایران وجود

دارد.

۴-شناسایی راهکارهای کاهش و کنترل سرقت در ایستگاه راه آهن تهران.

روش تحقیق

با توجه به اینکه عنوان تحقیق، بررسی عوامل اجتماعی مؤثر بر سرقت در ایران مورد ایستگاه راه آهن تهران می باشد همچنین اهداف تحقیق شناسایی این عوامل مؤثر و ارائه راهکار مناسب است و با عنایت به مدت زمان لازم که در نظر گرفته شده است جهت انجام این تحقیق لازم است در خصوص مطالعات، از موضوعات کمی استفاده گردد. بنابراین به منظور بررسی های لازم از روش پیمایشی به عنوان روش اصلی و از روش اسنادی جهت تحقیقات کتابخانه ای به عنوان روش فرعی در این تحقیق استفاده می شود.

بمنظور تحلیل داده های گرد آوری شده و بررسی، مقایسه عملکرد دو گروه، ابتدا تفاوت عملکرد دو گروه را به تفکیک هر یک از معرف های انتخاب شده، برای متغیرها جداول جداگانه ای بدست آورده و توزیع فراوانی هر گروه را از طریق تفاضل مقادیر کسب شده توسط هر گروه تعیین گردید. سپس توزیع فراوانی و توزیع دو گروه اصلی و مقایسه را در معرف های مربوط به هر متغیر با استفاده از جداول و نمودارها با هم مقایسه و در نهایت به جهت مقایسه دو گروه از مراحل ذیل استفاده شده است.

در مرحله اول: توصیف دو گروه مورد مقایسه در مرحله دوم: پیدا کردن اختلاف درصدی

در مرحله سوم: محاسبه شاخص اختلاف نسبی در مرحله چهارم: محاسبه شاخص ناهمسانی

فرضیه های تحقیق

۱- تصور می شود بین عدم کنترل اجتماعی و سرقت رابطه برقرار است.

بدین معنی که هر چه عدم کنترل اجتماعی (عدم رعایت قوانین و مقررات و نظارت بر اجرای آن) در جامعه ملموس تر باشد به همان اندازه نیز سرقت توسط افراد افزایش خواهد یافت.

۲- تصور می شود میان راحت طلبی و سریع به رفاه رسیدن و سرقت رابطه وجود دارد.

بدین معنی که با افزایش افرادی که خواهان بیشتر راحت طلبی و سریع به رفاه رسیدن در جامعه می باشند به همان اندازه نیز سرقت در جامعه توسط آن افراد افزایش خواهد یافت.

۳- تصور می شود بین اعتیاد افراد و سرقت رابطه وجود دارد.

بدین معنی که با گسترش اعتیاد و افزایش افراد معتاد در جامعه سرقت نیز در آن جامعه توسط افراد مذکور افزایش خواهد یافت.

۴- تصور می‌شود میان عدم آگاهی از مجازاتهای جرایم و سرقت رابطه برقرار است.

بدین معنی که با عدم آگاهی از مجازاتهای جرائم توسط افراد در درون جامعه، سرقت نیز به علت نداشتن آگاهی این افراد از میزان و نوع مجازاتها افزایش یابد.

۵- تصور می‌شود بین بیکاری و سرقت رابطه وجود دارد.

بدین معنی که با گسترش و افزایش بیکاری در جامعه و بیکاربودن افراد آن جامعه، سرقت نیز توسط این افراد انجام و افزایش یابد.

۶- تصور می‌شود میان فرار از منزل و سرقت رابطه برقرار است.

بدین معنی که با توجه به اینکه خانه و خانواده بعنوان یک پایگاه اجتماعی قوی محسوب می‌شود بنابراین با فرار از منزل توسط افراد در یک جامعه، افراد می‌توانند به جهت تامین برخی از نیازهای خود اقدام به سرقت نمایند.

۷- تصور می‌شود بین عدم کنترل و نظارت خانواده و سرقت رابطه وجود دارد.

بدین معنی که با توجه به اینکه خانواده یک پایگاه اجتماعی اصلی محسوب می‌شود بنابراین چنانچه افراد در درون خانواده مورد عدم کنترل و نظارت قرار گیرند مرتکب سرقت میشوند.

۸- تصور می‌شود میان طلاق و سرقت رابطه برقرار است.

بدین معنی که با طلاق گرفتن افراد و تنها و بی‌کس ماندن آنها و روبرو شدن با برخی از مسائل و مشکلات اساسی در زندگی، افراد اقدام به سرقت نمایند.

۹- تصور می‌شود بین تأثیرگذاری دوستان فرد و سرقت رابطه وجود دارد.

بدین معنی که با توجه به اینکه دوستان بعنوان یکی از پایگاههای تأثیرگذار در جامعه محسوب می‌شوند می‌توانند تأثیر بسزایی بر روی افراد داشته باشند و فرد را تحت تأثیر خود قرار دهند و فرد تحت تأثیر دوستان خود مرتکب سرقت شود.

۱۰- تصور می‌شود بین فقر و سرقت رابطه برقرار است.

بدین معنی که چنانچه افراد جامعه دچار مشکلات شدید اقتصادی قرار گیرند و فقیر محسوب شوند به دلیل فقر و نیاز شدید به تأمین مایحتاج زندگی خود اقدام به سرقت نمایند.

۱۱- تصور می‌شود بین میزان سواد و سرقت رابطه وجود دارد.

بدین معنی که با توجه به اینکه سواد و میزان تحصیلات افراد می‌تواند تأثیر بسزایی در نوع نگرش و عکس‌العمل‌های افراد در زندگی داشته باشد بنابراین میزان سواد می‌تواند تأثیر بسزایی در انجام سرقت‌گذار و فرد را مجبور به انجام آن نماید.

در بحث جمعیت و نمونه ما دارای دو نوع جمعیت می‌باشیم که جمعیت اول ما عبارتست از جمعیت سارقین و جمعیت دوم عبارتست از جمعیت افراد غیر سارق، بمنظور بررسی عملکرد و مقایسه این دو گروه ما بایستی تفاوت عملکرد دو گروه را به تفکیک بدست آورده و مقادیر را مشخص نموده، سپس با به دست آوردن توزیع فراوانی، توزیع درصدی، اختلاف نسبی، شاخص ناهمسانی به مقایسه دو گروه مذکور پرداخته و نهایتاً از طریق آزمون خی دو به بررسی نهایی و نتیجه‌گیری آن پردازیم.

با عنایت به اینکه می‌خواهیم عوامل اجتماعی مؤثر بر سرقت را شناسایی، بررسی نمائیم و کدام عوامل اجتماعی مؤثری هستند که وجود آنها باعث بروز سرقت میگردد و چون سرقت پدیده‌ای است که همزمان بر هم زننده امنیت مالی و جانی دیگری می‌باشد و در نهایت رفاه و آسایش مردم را دچار مختل می‌نماید، بنابراین زمانی که سرقت در سالن مسافری ایستگاه راه آهن تهران بوقوع می‌پیوندد، فرد را از چندین جهت دچار آسیب می‌نماید.

بنابراین جامعه مورد بررسی در این تحقیق عبارتست از افراد در سالن مسافری ایستگاه راه آهن تهران که از سال ۱۳۸۳ تا سال ۱۳۸۵ در آن مرتکب انجام سرقت شده‌اند.

یافته‌های تحقیق

پس از بررسی داده‌های آماری، با توجه به اینکه یافته‌های موجود جهت بررسی دو گروه، گروه اول (سارقین) و گروه دوم (افراد غیر سارق) مورد بررسی قرار گرفته، یافته‌های بدست آمده را مورد بررسی قرار داده که از طریق مقایسه دو گروه بوسیله انجام توزیع درصدی، اختلاف درصدی، اختلاف نسبی، شاخص ناهمسانی آنان بدست آمده که در نهایت با انجام آزمون کای دو، نتایج را بدست خواهیم آورد.

فرضیه اول: بنظر میرسد بین عدم کنترل اجتماعی و سرقت رابطه برقرار است.

مقدار شاخص ناهمسانی در فرضیه فوق برابر با عدد ۲۱ میباشد از انجایی که حداقل عدد مورد نظر در شاخص ناهمسانی ۰ و حداکثر ۱۰۰ محسوب می گردد، در نتیجه می توان گفت که ۲۱ درصد اختلاف در کل وجود دارد. در جدولی که مربوط به فرضیه اول می باشد بر اساس آزمون X^2 مقادیر محاسبه گردید، عدد Value برابر با ۳۰۰/۶۷۴، با درجه آزادی (df) برابر ۲۱۲، که عدد بدست آمده X^2 در سطح معنی داری ۰/۰۰۰ بوده و بدین ترتیب فرضیه مورد نظر نیز مورد تایید قرار گرفت و بنابر این بین عدم کنترل اجتماعی و سرقت رابطه برقرار است و این رابطه یک رابطه واقعی بوده و هیچ عامل یا عواملی در این که آن را تصادفی بنامیم دخالتی ندارند.

فرضیه دوم: بنظر میرسد میان راحت طلبی و سریع به رفاه رسیدن و سرقت رابطه وجود دارد. مقدار شاخص ناهمسانی در فرضیه فوق برابر با عدد ۲۷/۸ میباشد در نتیجه می توان گفت که ۲۷/۸ درصد اختلاف در کل وجود دارد. در جدولی که مربوط به فرضیه دوم می باشد بر اساس آزمون X^2 مقادیر محاسبه گردید، عدد Value برابر با ۳۲۸/۷۳۹، با درجه آزادی (df) برابر ۲۶۵، که عدد بدست آمده X^2 در سطح معنی داری ۰/۰۰۵ بوده و بدین ترتیب فرضیه مورد نظر نیز مورد تایید قرار گرفت بنابراین بین راحت طلبی و سریع به رفاه رسیدن و سرقت رابطه برقرار است و این رابطه یک رابطه واقعی بوده و هیچ عامل یا عواملی در این که آن را تصادفی بنامیم دخالتی ندارند.

جدول شماره (۱) رابطه بین اعتیاد افراد و سرقت

	شاخص ناهمسانی	اختلاف درصدی		توزیع درصدی		اعتیاد افراد در جامعه
		اختلاف نسبی	غیر سارق	سارق	سارق	
۱	۱۸/۱۸	۲	۱۱	۱۳	خیلی زیاد	
۲/۵	۱۶۶/۶۶	۵	۳	۸	زیاد	
۳	۱۵۰	۶	۴	۱۰	تا حدودی	
۷	-۵۱/۸۵	-۱۴	۲۷	۱۳	کم	
۲۴/۵	-۸۹/۰۹	-۴۹	۵۵	۶	خیلی کم	
	۳۸	جمع شاخص ناهمسانی	۱۰۰	۱۰۰	جمع	

Vabasteh* FARZ3	Cases					
	Valid		Missing		Total	
	N	Percent	N	Percent	N	Percent
	20	100%	0	0%	200	100%
	0					

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp.sig(2-Sided)
Person Chi-Square	782.838	530	.000
Likelihood Ratio	459.233	530	.988
Linear – By- Linear			
Association	100.551	1	.000
N Of Valid Cases	200		

مقدار شاخص ناهمسانی در فرضیه فوق برابر با عدد ۳۸ میباشد در نتیجه می توان گفت ۳۸ درصد اختلاف در کل وجود دارد. در جدولی که مربوط به فرضیه سوم می باشد کاملاً مشخص است که بر اساس آزمون χ^2 مقادیر محاسبه گردید، عدد Value برابر با ۷۸۲/۸۳۸، با درجه آزادی (df) برابر ۵۳۰، که عدد بدست آمده χ^2 در سطح معنی داری ۰/۰۰۰ بوده و بدین ترتیب فرضیه مورد نظر نیز مورد تایید قرار گرفت و بنابراین بین اعتیاد افراد و سرقت رابطه برقرار است و این رابطه یک رابطه واقعی بوده و هیچ عامل یا عواملی در اینکه آن را تصادفی بنامیم دخالتی ندارند.

فرضیه چهارم: بنظر میرسد میان عدم آگاهی از مجازاتهای جرایم و سرقت رابطه برقرار است. مقدار شاخص ناهمسانی در فرضیه فوق برابر با عدد ۲ میباشد در نتیجه می توان گفت ۲ درصد اختلاف در کل وجود دارد. در جدولی که مربوط به فرضیه چهارم می باشد بر اساس آزمون χ^2 مقادیر محاسبه گردید، عدد Value برابر با ۳۲۸/۴۲۲، با درجه آزادی (df) برابر ۲۱۲، که عدد بدست آمده χ^2 در سطح معنی داری ۰/۰۰۰ بوده و بدین ترتیب فرضیه مورد نظر نیز مورد تایید قرار گرفت و بنابر این بین عدم آگاهی از مجازاتهای جرایم و سرقت رابطه برقرار است و این رابطه یک رابطه واقعی بوده و هیچ عامل یا عواملی در اینکه آن را تصادفی بنامیم دخالتی ندارند.

جدول شماره (۲) رابطه بین بیکاری و سرقت

شاخص ناهمسانی	اختلاف نسبی	اختلاف درصدی		توزیع درصدی		بیکاری
		مبنا غیرسارقین	سارق	غیر سارق	سارق	
۱۷	-۰/۶۶	-۳۴	۵۱	۱۷	۱۷	خیلی کم
۱۲	-۰/۷۰	-۲۴	۳۴	۱۰	۱۰	کم
۱.۵	-۰/۲۵	-۳	۱۲	۹	۹	تا حدودی
۶.۵	۱۳	۱۳	۱	۱۴	۱۴	زیاد
۱۳	۱۳	۲۶	۲	۲۸	۲۸	خیلی زیاد
۵۰	جمع شاخص ناهمسانی		۱۰۰	۱۰۰		جمع

Case Processing Summary

Vabasteh*FA RZ5	Cases					
	Valid		Missing		Total	
	N	Percent	N	Percent	N	Percent
	200	100%	0	0%	200	100%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp.sig(2-Sided)
Person Chi-Square	367.009	265	.000
Likelihood Ratio	327.644	265	.005
Linear – By- Linear			
Association	4.365	1	.037
N Of Valid Cases	200		

مقدار شاخص ناهمسانی در فرضیه فوق برابر با عدد ۵۰ می باشد در نتیجه می توان گفت ۵۰ درصد اختلاف در کل وجود دارد. در جدولی که مربوط به فرضیه پنجم می باشد کاملاً مشخص است که بر اساس آزمون χ^2 مقادیر محاسبه گردید، عدد Value برابر با ۳۶۷/۰۰۹، با درجه آزادی (df) برابر ۲۶۵، که عدد بدست آمده χ^2 در سطح معنی داری ۰/۰۰۰ بوده و بدین ترتیب فرضیه مورد نظر نیز مورد تایید قرار گرفت و بنا بر این بین بیکاری و سرقت رابطه برقرار است و این رابطه یک رابطه واقعی بوده و هیچ عامل یا عواملی در اینکه آن را تصادفی بنامیم دخالتی ندارند.

فرضیه ششم: بنظر میرسد میان فرار از منزل و سرقت رابطه برقرار است.

مقدار شاخص ناهمسانی در فرضیه فوق برابر با عدد ۴۵ میباشد در نتیجه می توان گفت که ۴۵ درصد اختلاف در کل وجود دارد. در جدولی که مربوط به فرضیه ششم می باشد بر اساس آزمون X^2 مقادیر محاسبه گردید، عدد Value برابر با ۴۴۵/۰۱۹، با درجه آزادی (df) برابر ۲۶۵، که عدد بدست آمده X^2 در سطح معنی داری ۰/۰۰۰ بوده و بدین ترتیب فرضیه مورد نظر نیز مورد تایید قرار گرفت و بنابر این بین فرار از منزل و سرقت رابطه برقرار است و این رابطه یک رابطه واقعی بوده و هیچ عامل یا عواملی در اینکه آن را تصادفی بنامیم دخالتی ندارند.

فرضیه هفتم: بنظر میرسد بین عدم کنترل و نظارت خانواده و سرقت رابطه برقرار است. مقدار شاخص ناهمسانی در فرضیه فوق برابر با عدد ۲۱ میباشد در نتیجه می توان گفت که ۲۱ درصد اختلاف در کل وجود دارد. در جدولی که مربوط به فرضیه هفتم می باشد بر اساس آزمون X^2 مقادیر محاسبه گردید، عدد Value برابر با ۲۹۱/۸۳۳، با درجه آزادی (df) برابر ۲۱۲، که عدد بدست آمده X^2 در سطح معنی داری ۰/۰۰۰ بوده و بدین ترتیب فرضیه مورد نظر نیز مورد تایید قرار گرفت و بنابر این بین عدم کنترل و نظارت خانواده و سرقت رابطه برقرار است و این رابطه یک رابطه واقعی بوده و هیچ عامل یا عواملی در اینکه آن را تصادفی بنامیم دخالتی ندارند.

فرضیه هشتم: تصور می شود میان طلاق و سرقت رابطه برقرار است. مقدار شاخص ناهمسانی در فرضیه فوق برابر با عدد ۱۰ میباشد در نتیجه می توان گفت که ۱۰ درصد اختلاف در کل وجود دارد در جدولی که مربوط به فرضیه هشتم می باشد بر اساس آزمون X^2 مقادیر محاسبه گردید، عدد Value برابر با ۱۴۸/۵۷۸، با درجه آزادی (df) برابر ۱۰۶، که عدد بدست آمده X^2 در سطح معنی داری ۰/۰۰۴ بوده و بدین ترتیب فرضیه مورد نظر نیز مورد تایید قرار گرفت و بنابر این بین طلاق و سرقت رابطه برقرار است و این رابطه یک رابطه واقعی بوده و هیچ عامل یا عواملی در اینکه آن را تصادفی بنامیم دخالتی ندارند.

جدول شماره (۳) رابطه بین تاثیر گذاري دوستان فرد و سرقت

شاخص ناهمسانی	اختلاف نسبی	اختلاف درصدی		توزیع درصدی		تفاوت می تواند باعث سرقت شود
		مبتدا غیرسارقین	مبتدا سارق	غیر سارق	سارق	
۱۴	۰	۲۸	۰	۰	۲۸	خیلی کم
۳	۲۰۰	۶	۳	۳	۹	کم
۱۰/۵	۱۰۵۰	۲۱	۲	۲	۲۳	تا حدودی
۱۲/۵	-۵۶/۸۱	-۲۵	۴۴	۴۴	۱۹	زیاد
۱۶	-۶۲/۷۴	-۳۲	۵۱	۵۱	۱۹	خیلی زیاد
۵۶	جمع شاخص ناهمسانی		۱۰۰	۱۰۰		جمع

Case Processing Summary

Vabasteh*FARZ9	Cases					
	Valid		Missing		Total	
	N	Percent	N	Percent	N	Percent
	200	100%	0	0%	200	100%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp.sig(2-Sided)
Person Chi-Square	384.956	265	.000
Likelihood Ratio	303.021	265	.054
Linear – By- Linear			
Association	80.563	1	.000
N Of Valid Cases	200		

مقدار شاخص ناهمسانی در فرضیه فوق برابر با عدد ۵۶ میباشد در نتیجه می توان گفت که ۵۶ درصد اختلاف در کل وجود دارد. در جدولی که مربوط به فرضیه نهم می باشد که بر اساس آزمون χ^2 مقادیر محاسبه گردید، عدد Value برابر با ۳۸۴/۹۵۶، با درجه آزادی (df) برابر با ۲۶۵، که عدد بدست آمده χ^2 در سطح معنی داری ۰/۰۰۰ بوده و بدین ترتیب فرضیه مورد نظر نیز مورد تایید قرار گرفت و بنابر این بین تاثیر گذاري دوستان فرد و سرقت رابطه برقرار است و این رابطه یک رابطه واقعی بوده و هیچ عامل یا عواملی در اینکه آن را تصادفی بنامیم دخالتی ندارند. فرضیه دهم: به نظر می رسد بین فقر و سرقت رابطه برقرار است.

مقدار شاخص ناهمسانی در فرضیه فوق برابر با عدد ۷ میباشد در نتیجه می توان گفت که ۷ درصد اختلاف در کل وجود دارد. در جدولی که مربوط به فرضیه دهم می باشد کاملاً مشخص است که بر اساس آزمون χ^2 مقادیر محاسبه گردید، عدد Value برابر با ۴۴۸/۱۴۲، با درجه

آزادی (df) برابر با ۲۶۵، که عدد بدست آمده X^2 در سطح معنی داری ۰/۰۰۰ بوده و بدین ترتیب فرضیه مورد نظر نیز مورد تایید قرار گرفت و بنابر این بین فقر و سرقت رابطه برقرار است و این رابطه یک رابطه واقعی بوده و هیچ عامل یا عواملی در اینکه آن را تصادفی بنامیم دخالتی ندارند. فرضیه یازدهم: آیا میزان سواد می تواند در انجام سرقت تاثیرگذار باشد. مقدار شاخص ناهمسانی در فرضیه فوق برابر با عدد ۶/۱۲ می باشد در نتیجه می توان گفت که ۶/۱۲ درصد اختلاف در کل وجود دارد. در جدولی که مربوط به فرضیه یازدهم می باشد بر اساس آزمون X^2 مقادیر محاسبه گردید، عدد Value برابر با ۵۰۹/۱۶۷، با درجه آزادی (df) برابر با ۳۷۱ که عدد بدست آمده X^2 در سطح معنی داری ۰/۰۰۰ بوده و بدین ترتیب فرضیه مورد نظر نیز مورد تایید قرار گرفت و بنابر این بین میزان سواد و سرقت رابطه برقرار است و این رابطه یک رابطه واقعی بوده و هیچ عامل یا عواملی در اینکه آن را تصادفی بنامیم دخالتی ندارند.

پیشنهادها

پیشنهادها برای پژوهشهای جدید

با توجه به یافته های تحقیق و نتیجه گیریهای بعمل آمده برای انجام پژوهشهای جدید پیشنهاداتی به شرح زیر ارائه می شود:

مهمترین و موثرترین راه مقابله با انحراف و خلافکاری ها مقابله با عوامل و علل موجه آنها است.

برخوردهای مقطعی و موردی با افراد خلافکار به نتیجه دلخواه منجر نگردیده و مبارزه قطعی محسوب نمی شود. با توجه به مطلب ذکر شده می توان مبارزه با عوامل اصلی و مواردی که زمینه های انحراف و ارتکاب خلاف و جرائم را در مرتکب ایجاد می نماید که این شکلی مبارزه اساسی و ماهیتی همان (پیشگیری) است.

مسئله دوم جلوگیری از وقوع خلافکاری ها از طریق برخورد با مرتکبین و مراقبت دائمی و مستمر به منظور کنترل افرادی است که احتمال وقوع خلاف از سوی آنها می رود. با آگاهی از این موضوع می توان با مطالعه و شناخت مواردی که شرایط مناسب برای ارتکاب سرقت است صورت گیرد و اقدامات در خور صورت پذیرد به طور مثال وجود مال و خریداران اموال مسروقه یا وجود مکانهایی برای عرضه اموال مسروقه، شرایط ارتکاب سرقت را افزایش می دهد. اقدام

مناسب، از بین بردن شهرت چنین محل‌هایی با عنوان محل خرید و فروش اموال مسروقه است و همچنین جلوگیری از فعالیت خریداران اموال مسروقه و اینکه هیچ فردی جرات خریدن مال مسروقه نداشته باشد، اقدام ارزشمند و حساب شده محسوب می‌گردد.

مسئله سوم، مقابله با علتها و عواملی است که فرد را به سرقت یا انجام سایر تبهکاری‌ها می‌کشاند. منظور بیان این مطلب است که در جهت جلوگیری از زیان‌ها و صدماتی که در اثر وقوع یک جرم ایجاد می‌شود، و جلوگیری از مصروف داشتن نیروهای انسانی و هزینه‌های بسیار بالا، اتخاذ برنامه‌ها و سیاست‌های بنیانی و بنیادی، از هر نظر منافع اجتماعی را در بر داشته و سلامت اجتماعی را بهتر تامین خواهد نمود. در بررسی به عمل آمده این امر کاملاً "محرز شد که کلیه سارقین، تحت تاثیر عوامل خاصی، به سرقت روی می‌آورند و در بین سارقین تحت بررسی هیچ یک به صورت اتفاقی مرتکب سرقت نشده و یا بدون زمینه‌های انحراف نبودند.

مطالعه راه‌های مقابله با علل یا عوامل شناخته شده دیگری که از سوی علماء و اساتید رشته‌های مختلف کیفری و اجتماعی معرفی شده به پژوهش جداگانه نیاز دارد که ادامه راه به دیگر علاقمندان رفع معضلات و مسائل اجتماعی سپرده می‌شود همچنین توجه به نقش آموزش، راه‌های مختلف طرح و اجرای آن می‌تواند موضوع یک پژوهش ارزشمند باشد.

پیشنهاد‌های اجرایی

در این قسمت پیشنهادات و راهکارهایی در ارتباط با کاهش، کنترل و مبارزه با سرقت به شرح ذیل اعلام می‌گردد:

۱- برخورد با عوامل موجه سرقت: این برخورد همان پیشگیری است که در واقع بهترین راه مقابله با هر عارضه‌ای به شمار می‌آید. اهمیت پیشگیری در حدی است که گاهی تنها راه مقابله است و ارزش آن به مراتب از مقابله با عارضه بیشتر است. با نظر داشتن این موضوع هرگونه نارسایی، کوتاهی، ضعف، آسیب و کمبودی در رابطه با آنها موجب لطمه و ضایعه برای جامعه و افراد آن خواهد بود مهمترین پیشنهاد در این زمینه این است که مطلب فوق همواره مورد عنایت مسئولین امور جامعه قرار گیرد و در برنامه ریزی در امور سیاسی، فرهنگی، اجتماعی، امنیتی، انتظامی، بهداشتی، رفاهی، قضایی و مذهبی در نظر باشد.

- ۲- آموزش شیوه های تربیتی ، به خصوص آموزش همگانی نحوه تربیت فرزندان چون تربیت انسان را به زندگانی سالم رهنمون می گردد .
- ۳- افزایش درآمد افراد جامعه و تامین حداقل نیازهای زندگی مردم
- ۴- تقویت اعتقادات و ایجاد ایمان راستین از اوان کودکی ، تا افراد جامعه درونی پاک و وجودی با طراوت داشته باشند چون اندیشه های ناپاک و کردار ناشایست و خلاف خاص افراد بی ایمان است .
- ۵- پیشگیری از گسترش مواد مخدر و مبارزه با آن ، فراهم آوردن بستری مناسب برای مردم جهت جلوگیری از روی آوردن آنان به مواد مخدر ، مثل ایجاد اماکن ورزشی و تفریحی سالم که مردم بتوانند با حداقل هزینه ، حداکثر بهره بری از امکانات را داشته باشند .
- ۶- آموزش موثر اجتماعی که در رفع همه مسائل چاره اول و در پیشگیری از وقوع آنها چاره اساسی است .
- ۷- افزایش آگاهی مردم از قوانین ، جرائم و مجازات های آنان .
- ۸- در جریان قرار دادن مدیران و مربیان آموزشی و تربیتی مدارس به چگونگی گرایش به انحرافات در جوانان و جلب نظر آنان به این موضوعات .
- ۹- افزایش سطح کارایی نهادهایی که به عنوان کنترل کنندگان اجتماعی فعالیت دارند .
- ۱۰- تشکیل مرکز علمی و دانشگاهی جرم شناسی و همکاری و ارتباط دائمی با مراجع قضائی و مراکز اجرائی .
- ۱۱- تاسیس مراکز مددکاری و مشاوره ای اجتماعی مرتبط با مراکز آموزشی و خانواده ها
- ۱۲- جلب نظر خانواده ها به عواقب و مصائب ناشی از اختلافات خانوادگی بویژه طلاق ، عدم مراقبت و کنترل فرزندان و ضرورت توجه به امور آنان .
- ۱۳- طرح مطالب آموزشی اجتماعی در کتب درسی دوره های راهنمایی و بالاتر .
- ۱۴- توجه اساسی به امر ورزش و گسترش آن به صورت همه جانبه و سرمایه گذاری گسترده در آن با این دیدگاه که هزینه کردن در امر آموزش و ورزش مقرون به صرفه تر از هزینه کردن در راه مبارزه با جرائم و مفسد به خصوص مواد مخدر است .

۱۵- اقدامات اساسی در جهت جلوگیری از پیش آمدن معضلات اجتماعی و سالم سازی اجتماعی .

۱۶- کنترل و مراقبت و نظارت بر مراکزی چون باشگاه ها ، کلوپ ها و غیره .

۱۷- طرح مطالب آموزشی اجتماعی به صورت موثر در رسانه های عمومی به خصوص تلویزیون و رادیو .

۱۸- برنامه ریزی موثر در مورد شناسایی خانواده های بی سرپرست و حمایت های مختلف و سرپرستی از جهات مختلف مانند سرپرستی تربیتی مراقبتی و معیشتی .

۱۹- تقویت مبانی اعتقادی ، مذهبی ، معنوی ، اخلاقی با توجه به مسائل و مشکلات موجود ، علل و عوامل سازنده و نیازهای موجود از این جهت .

۲۰- تشکیل و تاسیس مرکز بررسی آفات و آسیبهای اجتماعی در عالیترین سطح مدیریت جامعه و اجرای مطالعات و برنامه های کاربردی .

۲۱- تهیه گزارشات ادواری به وسیله سازمان های مختلف در رابطه با امور اجتماعی مربوط به خود و تطبیق وضعیت کلی از نظر نوع و میزان اختلاف موجود در مقاطع زمانی معین .

۲۲- توجه اساسی و واقعی به مسائل اقتصادی جامعه به ویژه توجه به امر تورم و مبارزه با اجحافات در این زمینه.

۲۳- در آموزش مسائل اجتماعی باید غیر مستقیم بودن ، مناسب برای هر گروه ، مورد پسند و دلخواه بودن ، توأم با سرگرمی و تنوع را در نظر داشت و تلاش کرد برنامه ها خسته کننده و طولانی نبوده و تهیه مطالب و برنامه ریزی با مشورت کارشناسان انجام پذیرد .

فهرست منابع و مآخذ

افشاری، محمد(۱۳۷۳). "بررسی علل و عوامل اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی مؤثر بر سرقت". پایان نامه کارشناسی ارشد دانشگاه آزاد اسلامی واحد شیراز.

دانش، تاج زمان(۱۳۷۰). **مجرم کیست، جرم چیست**. تهران : مؤسسه کیهان،

سرایی، حسن(۱۳۷۲). **مقدمه‌ای بر نمونه‌گیری در تحقیق**. تهران : انتشارات سمت،

سرایی، حسن(۱۳۸۲). **روش های مقدماتی تحلیل، توزیع و ترکیب جمعیت، با تاکید بر ترکیب سنی جمعیت**. تهران : انتشارات دانشگاه علامه طباطبایی،

بررسی عوامل اجتماعی مؤثر بر سرقت در ایران.....۱۹۳

ساروخانی، باقر (۱۳۸۵). روش های تحقیق در علوم اجتماعی، روش های کمی آمار پیشرفته. تهران: انتشارات دیدار،

ستوده، هدایت الله (۱۳۷۶). آسیب شناسی اجتماعی (جامعه شناسی انحراف). تهران: انتشارات آوای نور،
سیف الهی، سیف اله (۱۳۷۳). مبانی جامعه شناسی، اصول، مبانی و مسائل اجتماعی. گناباد: نشر مردنیز،

سیف الهی، سیف اله (۱۳۸۱). جامعه شناسی مسائل اجتماعی ایران. مجموعه مقالات و نظرها. تهران: انتشارات
موسسه جامعه پژوهان سینا،

صبری، نورمحمد (۱۳۷۸). جرم سرقت در حقوق کیفری اسلام. تهران: انتشارات ققنوس،

طالب، مهدی (۱۳۸۰). شیوه های عملی مطالعات اجتماعی، روش تحقیق عملی. تهران: انتشارات دانشگاه

قائم، علی (۱۳۷۵). آسیب ها و عوارض اجتماعی. تهران: انتشارات امیری،

قربان حسینی، علی اصغر (۱۳۸۱). جرم شناسی و جرم یابی سرقت. مشهد: انتشارات جهاد دانشگاهی مشهد،

نوابخش، مهرداد (۱۳۸۲). روش های نوین پژوهش با تاکید بر برنامه ریزی های جمعیتی. اراک: انتشارات پیام دیگر،

www.irandoc.ac.ir

www.aftab.ir

www.sid.ir